

Firat Üniversitesi Harput Araştırmaları Dergisi (FÜHAD)
Cilt: 9, Sayı: 18, Eylül 2022, s. 15-26, ISSN: 2148-2527

Journal of Harput Studies, Vol. 9, Issue 18, September 2022, pp. 15-26

Araştırma Makalesi/Research Article

MOLLA MUHAMMED ALİ VE “SAFÂ GELDİN HACI BABA” ADLI ŞİİRİ ÜZERİNE

Molla Muhammed Ali and on His Poem Named “Safâ Geldin Hacı Baba”

Abdulsamet DEMİRBAĞ*

Geliş/Received: 19.08.2022

Kabul/Accepted: 16.09.2022

Öz

Şairler kaleme aldıkları şiirlerle bazen kendi hâletiruhiyelerini ortaya koymuş bazen de toplumun hislerine tercüman olmuşlardır. Söz konusu bu şiirler hem sözlü hem de yazılı bir şekilde kuşaktan kuşağa aktarılarak bugünlere gelmiştir. Tarih boyunca farklı konular etrafında şekillenen edebiyatın bu türü, günümüzde de farklı coğrafyalarda özgünlüğünü muhafaza ederek varlığını devam ettirmektedir. Yetiştirdiği âlimler ve tasavvufî kimliğiyle bir ilim ve irfan yuvası olarak karşımıza çıkan Elazığ'ın Palu ilçesi, dünden bugüne yetiştirdiği âlim şairler açısından önem arz etmektedir. Hem âlim hem de şair kimliğiyle karşımıza çıkan bu şahsiyetlerden biri de Molla Muhammed Ali'dir.

Molla Muhammed Ali, dinî ve tasavvufî kimliğinin yanında ilerleyen yaşına rağmen hâlen üretken bir şair olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu çalışmada ilk önce Molla Muhammed Ali'nin hayatı hakkında bilgi verilecektir. Sonra kaleme aldığı Safâ Geldin Hacı Baba adlı şiirinin çeviri yazısı ve tahlili yapılacaktır.

Anahtar sözcükler: Molla Muhammed Ali, Safâ Geldin Hacı Baba, çeviri yazı, tahlil.

Abstract

Poets sometimes revealed their moods with the poems they wrote, and sometimes they translated the feelings of the society. These poems in question have been transferred from generation to generation, both orally and in writing, and have come to this day. This type of literature, which has been shaped around different subjects throughout history, continues its existence by preserving its originality in different geographies today. Palu district of Elazığ, which comes across as a home

* Dr. Öğr. Üyesi, Munzur Üniversitesi, sametdemirbag@munzur.edu.tr, <https://orcid.org/0000-0002-0438-2419>

of science and wisdom with its scholars and mystical identity, is important in terms of the scholar poets it has raised from past to present. One of these personalities, who appear as both a scholar and a poet, is Molla Muhammed Ali.

In addition to his religious and mystical identity, Molla Muhammed Ali still appears as a productive poet despite his advancing age. In this study, firstly, information will be given about the life of Molla Muhammed Ali. Afterwards, the translation and analysis of his poem named Safâ Geldin Hacı Baba will be made.

Keywords: *Molla Muhammed Ali, Safâ Geldin Hacı Baba, transcription, analysis*

Giriş

Molla Muhammed Ali¹, 1930 yılında Palu'nun Beyhan (Hun) kasabasında dünyaya gelmiştir. Babası Molla Hüseyin, annesi ise Ayşe Hanım'dır. Molla Muhammed Ali'nin ailesi, büyük dedeleri Molla Nasır zamanında Bingöl'ün Ilıcalar beldesinden Palu'nun Beyhan (Hun) kasabasına göç etmiştir. O günden bugüne kadar Molla Muhammed Ali'nin ailesi Beyhan (Hun) kasabasında yaşamını sürdürmektedir. Molla Muhammed Ali, hocası Molla Mehmet'in kızı Havva Hanım ile evlenmiş ve bu evlilikten dört erkek ve altı kız çocuğu dünyaya gelmiştir.

Küçüklüğünden beri ilim öğrenmeye meraklı olan Molla Muhammed Ali, farklı şehir ve ilçelerde ilmî tedrisatına devam etmiştir. İlk önce Palu ve Beyhan civarında Kur'an-ı Kerim dersleri almış, sonrasında Diyarbakır'da Bitlisli Hafız Ali Efendi'den Kur'an-ı Kerim, tecvit ve mevlit dersleri almıştır. Bir süre sonra Diyarbakır'ın Lice İlçesine giderek Zazaca mevlit kaleme alan Ahmed-i Hasî ile görüşmüş, Ahmed-i Hasî kendisine şöyle demiştir: "Evladım, sendeki bu yeteneği gördükten sonra şunu söyleyebilirim ki sen ileride şair olacaksın ve sabırlı olursan Zazaca mevlit yazacaksın." demiştir. Kendisinin ifadesiyle Ahmed-i Hasî'nin bu ifadesi şiir yazmasındaki en önemli etkenler arasındadır.

Molla Muhammed Ali, ilmî tedrisatını tamamlamak için Siirt, Kayseri, Kahramanmaraş şehirlerinde çeşitli müderrislerden de dersler almıştır. Tefsir ve Arapça dersler için Cizre, Silvan, Bismil, Kızıltepe gibi ilçelerde bulunmuş ve derslerine devam etmiştir. İlmî tedrisatını bitirdikten sonra Palu'nun Beyhan (Hun) kasabasına gelerek hem fahri imamlık yapmış hem de yirmi beş yıla aşkın bir süre talebe yetiştirmiştir. Bunun yanında hattatlığı ile de bilinen Molla Muhammed Ali, hem Arapça hem de Türkçe yazılar kaleme almıştır. Sade bir yaşam süren Molla Muhammed Ali, ilerleyen yaşına

¹ Bu bilgiler 31.07.2022 tarihinde Molla Muhammed Ali (Mehmet Ali ÖZTÜRK) ile yapılan mülakat sonucu tespit edilmiştir.

rağmen hâlen Palu'nun Beyhan (Hun) kasabasında ilmî sohbetlerine devam etmektedir.

Çeşitli konularda şiirler yazan Molla Muhammed Ali, Hz. Âdem'den başlayarak Hz. Muhammed'e kadar olan bütün peygamberler hakkında Zazaca şiirler kaleme almıştır. Bu eseri dört ciltlikdir. Şair çalışmaya konu olan şiiri, Andılar (Sağona) şeyhlerinden Şeyh Abdulkadir Efendi'nin (Küçük Hacı Baba) hac dönüşü sonrası duyduğu sevinci dile getirmek için kaleme almıştır. Molla Muhammed Ali *Safâ Geldin Hacı Baba* başlıklı bu şiiri, Şeyh Abdulkadir Efendi'nin hacdan geldiği ilk cuma günü Andılar (Sağona) köyü camiinde hazır bulunan cemaate okuyarak Şeyh Abdulkadir Efendi'ye takdim etmiş ve onun duasını almıştır.

Kendisine şiir yazılan Şeyh Abdulkadir Efendi² 1903 yılında Palu'nun Andılar (Sağona) köyünde dünyaya gelmiştir. Babası yörenin önemli âlimlerinden Şeyh Ömer Efendi, annesi ise Zarife Hanım'dır. Altı kardeşin en büyüğüdür. Yörede daha çok *Küçük Hacı Baba* ismiyle bilinmektedir. Molla Muhammed Ali'nin kaleme aldığı şiirde de kendisinden *Hacı Baba* olarak bahsedilmektedir. İlk eğitimini Andılar (Sağona) köyünde dedesi Şeyh Muhammed Efendi'den (Hacı Baba) sonra babası Şeyh Ömer Efendi'den ders alan Şeyh Abdulkadir Efendi, daha sonra Diyarbakır'ın Hani ilçesinde tahsilini sürdürmüştür. Daha sonra Şeyh Ali Sebtî'nin torunlarından Şeyh Hasan Efendi'nin oğlu Şeyh Abdulkadir Efendi'ye intisap etmiştir. Neticesinde Şeyh Abdulkadir Efendi, Andılar (Sağona) köyünden Şeyh Abdulkadir Efendi'nin icazetini kırk gün içerisinde yazarak kendisine takdim etmiştir. Şeyh Abdulkadir Efendi icazetini aldıktan sonra Diyarbakır, Elazığ, Bingöl şehirleri ile Palu ilçesi ve köylerinde irşat vazifesini yerine getirmeye çalışmıştır. Nakşî ve Kadiri şeyhi olarak bilinen Şeyh Abdulkadir Efendi, sade bir yaşam sürmüş bölgede birçok davanın sulha kavuşturulmasına öncülük etmiştir. Mütevazi ve tefekkür dolu bir yaşam süren Şeyh Abdulkadir Efendi, 1978 yılında ahirete irtihal etmiş, Andılar (Sağona) köyüne defnedilmiştir.

1. “Safâ Geldin Hacı Baba” Adlı Şiirinin Tahlili

İslam'ın beş şartından biri olan hac ibadeti, Müslümanların Zilhicce ayında Kâbe'yi ve çevresinde bulunan bazı yerleri usulüne uygun bir şekilde ziyaret etmeleridir. Hac ibadetini yerine getiren kişiye hacı denilmektedir. Hac, hem malen hem de bedenen yapılan bir ibadet olduğu için gücü yeten kimseler üzerine farzdır. Yani kişinin varlıklı olması, masraflarını karşıla-

² Bu bilgiler 01.08.2022 tarihinde Molla Tefvik (Tefvik DEMİRBAĞ) ile yapılan mülakat sonucu tespit edilmiştir.

yabilmesi, kendisi yokken ailesinin geçiminin sağlanması ve sıhhatli olması gibi şartların sağlanması gerekmektedir (Pala, 2004:180).

Hac farızasını yerine getirmek için seyahate çıkan kimseler bir taraftan kutsal belde ve mekânları görecekt olmanın sevincini; diğer taraftan ise sevdiklerinden bir süre ayrı kalmanın hüznünü yaşamaktadır. Söz konusu bu zıt duygular şiirin vazgeçilmez konuları arasındadır. Özellikle bu duygular toplumda muhabbet duyulan, topluma mal olmuş kişilerin hacca gidişi ve hacdan dönüşü ile ilgili şiirlerin kaleme alınmasına vesile olmuştur. Palulu Molla Muhammed Ali'nin hac farızasını yerine getiren Şeyh Abdulkadir Efendi için yazdığı *Safâ Geldin Hacı Baba* adlı şiirini de bu bağlamda değerlendirmek mümkündür.

Çalışmaya konu olan bu şiir, coşkun bir ruh hâlini ve sevinci ifade ettiği için lirik bir özellik arz etmektedir. Şiirin ilk dörtlüğünden son dörtlüğüne kadar Şeyh Abdulkadir Efendi'ye duyulan muhabbet ve hac dönüşü münasebetiyle yaşanan mutluluk anlatılmaktadır.

Şairin Şeyh Abdulkadir Efendi'ye olan muhabbetinin bir tezahürü olan dua bölümlerinin mısralar arasına serpiştirildiği görülmektedir. Örneğin 1. dörtlükte *Hacciñ kabûl etsin Hudâ*, 2. dörtlükte *Cenâb-ı Rabb-i Zû'l-kerem/Seni eylesin muhterem/Dünyâda âhiretde hem*, 8. dörtlükte *Hic gelmesin sana keder* ve 12. dörtlükte yer alan *Haqq saña vermesiñ acı* mısraları söylediğimiz hususa örnek teşkil etmektedir.

Şairin bazı mısralarda hacca gitmeyi çokça arzuladığı görülür. 6. Dörtlükte *Ne hoş ni'met hâci olmak/Gül gibi şararup şolmak/Mescid-i Harâm-dan tolmaq*, 12. dörtlükte *Ne muflu saña ey Hâci/Hacc eylediñ giydüñ taci* mısraları şairdeki hac özlemini kanıtlar niteliktedir.

Şiirde Şeyh Abdulkadir Efendi'nin topluma mal olmuş bir halk adamı olarak karşımıza çıktığını söylemek mümkündür. Özellikle 3. dörtlükte *Yoluñ beklerdi bu millet/Seni herkes sever elbet/Seni gördük şükr ü minnet* ile 8. dörtlükte *Herkes seni cândan sever* mısraları bu özelliği yansıtan söylemlerdir.

Şiirin 13. dörtlüğünde Şeyh Abdulkadir Efendi'nin aile büyüklerinin isimleri zikredilmiştir. *Ceddiñ seniñ Hâci Baba* mısraında adı geçen *Hacı Baba* Şeyh Abdulkadir Efendi'nin dedesi Şeyh Muhammed Efendi'dir. Yöre halkı arasında Şeyh Abdulkadir Efendi'nin dedesi *Büyük Hacı Baba* olarak bilinirken Şeyh Abdulkadir Efendi ise *Küçük Hacı Baba* olarak bilinmektedir. Söz konusu dörtlüğün 2. mısraında geçen *Dağı Molla Kâsım Hoca* ifadesiyle ise Andılar (Sağona) köyünde medfun Şeyh Abdulkadir Efendi'nin büyük dedesi Molla Kâsım Hoca'dan bahsedilmiştir. 14. dörtlükte

kardeşleri ve 15. dördlükte erkek çocuklarının ismi zikredilmiştir. Şair 17. dördlükte ise kendi isminden bahsederek şiirine mührünü vurmuştur. Son dördlükte ise Şeyh Abdulkadir Efendi'nin yaşadığı yer olan Palu'nun Andılar (Sağona) köyünün Boğisi mezrasından bahsedilmiştir.

Dördlükler hâlinde yazılan şiir, on sekiz dördlükten oluşmuştur. Sade bir dille yazılan şiirde akıcı bir üslup kullanılmış, birtakım Arapça ifadeler de yer verilmiştir. 1. dördlüğün 3. mısraındaki *ehlen* ve *sehlen*, 2. dördlüğün 1. mısraında yer alan *Cenāb-ı Rabb-i Zū'l-kerem*, 11. dördlüğün 1 ve 2. Mısralarındaki *Düşün gör hikmetu'llāhı/Tavāf etdiñ Beytu'llāhı* ve 13. dördlüğün 3. mısraındaki *Gördüğün Ka'betü'l-ulyā* gibi ifadeler örnek gösterilebilir. Dördlüklerin sonunda yer alan samimiyet ve sevinç ifade eden *Şafā geldiñ Hacı Baba* mısraının tekrarıyla ahenk sağlanmıştır.

Şiirde Türkçe deyimsele ifadelerle rastlamak mümkündür:

Hac yolunda *çekdiñ cefā* (1. dördlük)

Yoluñ beklerdi bu millet (3. dördlük)

Gül gibi şararup şolmak (6. dördlük)

Herkes seni *cāndan sever* (8. dördlük)

Şair, sözü daha etkili kılmak için bazı edebî sanatlardan faydalanmıştır. Aşağıdaki mısra da şair, *ey Hacı* ifadesiyle Şeyh Abdulkadir Efendi'ye seslenerek nida sanatına başvurmuştur.

Me muşlu saña *ey Hacı* (12. dördlük/nida sanatı)

Şair, 4. dördlükte Şeyh Abdulkadir Efendi'nin hac esnasında Yaradan'a niyazda bulunurken içinde bulunduğu hâli nasıl anlattığı hususuna dikkat çekmek için istifhama başvurmuştur.

'*Aceb 'arz-ı hâli n'etdiñ* (4. dördlük/istifham sanatı)

Aşağıdaki ilk dördlükte *hac*, *Arafat* ve *hacı* sözcükleri ile ikinci dördlükte bulunan *tavaf*, *Beytullah* ve *Medine* sözcükleri arasında anlam yönünden bir ilgi bulunduğu için tenasüp sanatına başvurulmuştur.

Vedā^c etdiñ *hacca* gitdiñ

'*Aceb 'arz-ı hâli n'etdiñ*

'*Arafâtda* niyāz etdiñ

Şafā geldiñ *Hacı* Baba (4. dördlük/tenasüp sanatı)

Düşün gör hikmetu'llâhı

Ṭavâf etdiñ **Beytu'llâhı**

Medînede yatan **şâhı**

Şafâ geldiñ Hâcî Baba (11. dörtlük/tenasüp sanatı)

Aşağıdaki dörtlükte *cefa* ve *safa* sözcükleri ile 17. dörtlüğün 3. mısrasında yer alan *hafî* ve *celî* sözcükleri birbirlerinin zıddı olduğu için tezat sanatı kullanılmıştır.

Hacc yolunda çekdiñ **cefâ**

Haccıñ kabûl etsin Hüdâ

Ehlen ve *sehlen* merhabâ

Şafâ geldiñ Hâcî Baba (1. dörtlük/tezat sanatı)

Hem **hafiyem** hem de **celî** (17. dörtlük/tezat sanatı)

Şair aşağıdaki mısradaki hac ibadetini yerine getirmek için kutsal beldeye gitmeyi hacca kement atma mecazlı söyleyişle dile getirdiği için kinaye sanatına başvurmuştur.

Ki hacca atdıñ kemendi (10. dörtlük/Kinaye sanatı)

6. dörtlüğün 3. mısrasında *Mescid-i Haramdan dolmak* ifadesiyle sözü geçen kutsal mekânın manevi havasını tatmak kastedildiği için mecaz-ı mürsele başvurulmuştur.

Mescid-i Harâmdan ṭolmak (6. dörtlük/mecaz-ı mürsel sanatı)

Şair aşağıdaki ilk mısradaki Hz. Muhammed'i şaha benzetererek benzeyeni değil sadece kendisine benzetileni kullandığı için açık istiare sanatını kullanmıştır.

Medîne de yatan **şâhı** (11. dörtlük/açık istiare sanatı)

2. "Safa Geldin Hacı Baba" Adlı Şiirin Çeviri yazısı

(Sâğonâlı ikinci Hâcî Efendiye taḳdîm olunur)

1

Hac yolunda çekdiñ cefâ

Haccıñ kabûl etsin Hüdâ

Ehlen ve *sehlen*³ merhabā

Şafā geldiñ Hācı Baba

2

Cenāb-ı Rabb-i Zū'l-kerem

Seni eylesin muhterem

Dünyāda āhiretde hem

Şafā geldiñ Hācı Baba

3

Yoluñ beklerdi bu millet

Seni herkes sever elbet

Seni gördük şükr ü minnet

Şafā geldiñ Hācı Baba

4

Vedā^ç etdiñ hacca gitdiñ

^ç Aceb ^ç arz-ı hāli n'etdiñ

^ç Arafātda niyāz etdiñ

Şafā geldiñ Hācı Baba

5

Luţf u kerem etdi Hūdā

Hac farzımı etdiñ edā

Şerefle señ verdiñ şadā

Şafā geldiñ Hācı Baba

6

Ne hoş ni^ç met hācı olmağ

Gül gibi şararup şolmağ

Mescid-i Hārāmdan ũolmağ

Şafā geldiñ Hācı Baba

³ Arapça "hoş geldin, merhaba, nasılsın" anlamında hatır sorma sözü.

7

Dünyâ 'uqbâ ekincesi
Üç yüz seksen üç senesi
Olduñ hâcî Hâk bendesi
Şafâ geldiñ Hâcî Baba

8

Hiç gelmesin şana⁴ keder
Herkes seni cāndan sever
Hacc ile olduñ mu' teber
Şafâ geldiñ Hâcî Baba

9

Çaldıñ haccıñ kapusını
Gördüñ Hâkķıñ yapusını
Bulduñ cennet tapusını
Şafâ geldiñ Hâcî Baba

10

Ki hacca atdıñ kemendi
Bulduñ Kur'ānda nūr bendi
İkinci Hâcî Efendi⁵
Şafâ geldiñ Hâcî Baba

11

Düşün gör hikmetu'llāhı
Tavāf etdiñ Beytu'llāhı
Medīnede yatan şāhı
Şafâ geldiñ Hâcî Baba

⁴ Metinde şeklinde yazılmıştır.

⁵ İkinci Hacı Efendi ifadesiyle Şeyh Abdulkadir Efendi'nin ikinci Hacı Baba veya Küçük Hacı Baba olduğu dile getirilmiştir. Birinci ve Büyük Hacı Baba, dedesi Şeyh Muhammed Efendi'dir.

12

Ne muṭlu ṣaṅṅa⁶ ey Ḥācı
Hacc eylediṅ giydüñ tācı
Ḥaḳ saṅṅa vermesiñ acı
Şafā geldiñ Ḥācı Baba

13

Ceddiñ seniñ Ḥācı Baba⁷
Daḫı Molla Ḳāsım Ḥoca⁸
Gördüğüñ Ka‘ betü’l-ulyā
Şafā geldiñ Ḥācı Baba

14

Fiğānım āh u efğānım⁹
Ḳardeşleriñ eyā cānım
‘Alī ‘Ābid Sa‘ di[n] Ḳāsım
Şafā geldiñ Ḥācı Baba

15

Oḳu “e‘ ūzu felāḳ”ı¹⁰
Evlādlarıñ diñler şaḳḳı?
Muḫammed ile hem Ḥaḳḳı
Şafā geldiñ Ḥācı Baba

⁶ Metinde şeklinde yazılmıştır.

⁷ Şeyh Abdulkadir Efendi’nin dedesi Şeyh Muhammed Efendi’den (Hacı Baba) bahsedilmiştir. Palu ve civarında Kadiri tarikatının öncülerinden olup önemli kanaat önderlerindedir. Bu zat Andılar (Sağona) köyünde babasının ismiyle bilinen Molla Kasım Hoca Türbesinde medfundur.

⁸ Molla Kasım Hoca, Şeyh Abdulkadir Efendi’nin büyük dedesi olmakla birlikte (1805/1810-1888) yılları arasında yaşamış ve Nakşi ve Kadiri şeyhlerindedir. Andılar (Sağona) köyünde kendi ismiyle bilinen türbe içerisinde medfundur (Demirbağ A.; Demirbağ M., 2018:265).

⁹ Metinde şeklinde yazılmıştır.

¹⁰ Kur’an-ı Kerim’in 113. suresidir.

16

On sekiz beyt kıldım mâya

İkinci Hâcî Babaya

Elimde var şu ser-mâye

Şafâ geldiñ Hâcî Baba

17

Adımdır Muḥammed ‘Alî

Hem günâhkârım hem deli

Hem hafiyem hem de celî

Şafâ geldiñ Hâcî Baba

18

Andılar Boḡsî¹¹ yaylası

Ne kadar hoşdur hevâsı

Meskeniñ işte burası

Şafâ geldiñ Hâcî Baba

SONUÇ

Tarih boyunca pek çok ilim ve sanat erbabına ev sahipliği yapan Elazığ’ın Palu ilçesi, önemli ilim ve tasavvuf merkezlerindedir. Bugün için söz konusu ilim ve sanat erbabının sayısının her geçen gün azaldığı görülse de hâlâ bu geleneği devam ettiren insanların olması sevindirici bir husustur. Söz konusu son dönem âlim ve sanatkârlardan biri de hattat ve şair kimliğiyle de bilinen Molla Muhammed Ali’dir.

Elazığ’ın Palu ilçesinin Beyhan (Hun) kasabasında yaşayan Molla Muhammed Ali hakkında fazla bir çalışma bulunmamaktadır. Bu husus bu alanda araştırma yapan araştırmacılar için bir eksiklik olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu eksikliği giderme adına yapılan bu çalışmada Molla Muhammed Ali’nin hayatına ve Şeyh Abdulkadir Efendi hakkında yazmış olduğu bir şiire yer vermekle az da olsa çok yönlü bu şahsiyeti gün yüzüne çıkarma amacı güdülmüştür.

¹¹ Boḡsî mezrası, Palu’nun Andılar (Sağona) köyü sınırları içerisinde bulunmaktadır. Yöre ağzında bu isimle bilindiği için şair tarafından bu şekilde kaleme alınmıştır.

Molla Muhammed Ali, ilerleyen yaşına rağmen hâlen kalemini elden düşürmeyen üretken biri olarak bilinmektedir. Sade, akıcı ve coşkun bir dille kaleme alınan *Safâ Geldin Hacı Baba* adlı şiir, kendisinin ifadesiyle Şeyh Abdulkadir Efendi'ye duyulan muhabbetin neticesinde ortaya çıkan bir eserdir. Bu hususu şiirin çeşitli mısralarında da görmemiz mümkündür.

Bugüne kadar yazılı kaynaklarda kendisi hakkında bir bilgi bulunmayan Palu'nun Andılar (Sağona) şeyhlerinden Şeyh Abdulkadir Efendi'nin hayatı ile ilgili bilgileri bu çalışmaya dâhil etmemiz bu açıdan önem arz etmektedir. Dava ve ilim adamı kimliğinin yanında mütevazı bir yaşam sürdüren Şeyh Abdulkadir Efendi'nin ailesine ve kendisine duyulan derin muhabbetin izleri bazı edebî eserlerde yer aldığı gibi çalışmaya konu olan bu şiirde de yer almaktadır. Ayrıca şiirdeki samimiyet, taşradaki bir din adamı ile halk arasında var olan güçlü bağın göstergesidir.

Kaynakça

DEMİRBAĞ, A.; DEMİRBAĞ M. (2018), "Palu'nun Manevi Şahsiyetlerinden Molla Kasım Hoca", Uluslararası Palu Sempozyumu Bildiriler Kitabı, (Edit. ÇAKAR, E.; ÇELİK, K.; KISA, Y.), C. 2, Fırat Üniversitesi Harput Uygulama ve Araştırma Merkezi Yayınları No:4, Elazığ, s. 265-274.

DİLÇİN, C. (2013), Örneklerle Türk Şiir Bilgisi, TDK Yayınları, Ankara.

PALA, İ. (2004), Ansiklopedik Divan Şiiri Sözlüğü, Kapı Yayınları, İstanbul.

Kaynak Kişiler

Molla Muhammed Ali (Mehmet Ali Öztürk), 92, serbest meslek, ilkokul, Palu/Beyhan.

Molla Tevfik (Tevfik Demirbağ), 65, serbest meslek, ilkokul, Palu.

TIPKIBASIM

